

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ПРАВОЗНАВСТВО ТА МЕДИЧНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

(назва освітньої компоненти)

для здобувачів вищої освіти 1 курсу
освітньої програми «Лабораторна діагностика»
спеціальності «224 Технології медичної діагностики та лікування»
галузі знань «22 Охорона здоров'я»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

Інформація про викладача

БОЛДАРЬ
Галина
Євгенівна

доцент
кафедри
соціальної
фармації,
кандидат
юридичних
наук, доцент

galina_boldar@ukr.net
<https://socpharm.nuph.edu.ua/category/teachers/boldar-galya-yevgenivna/>

- 1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації
- 2. Адреса кафедри:** 61168, м. Харків, вул. Валентинівська, 4, 3-4 й поверхи
- 3. Веб-сайт кафедри:** www.socpharm.nuph.edu.ua
- 4. Консультації:** : відбуваються онлайн відповідно до графіку, який розміщено на сайті кафедри соціальної фармації (за посиланням <https://socpharm.nuph.edu.ua/informacziya-dlya-zdobuvachiv-vyshhoyi-osvity-na-period-karantynu/>).
- 5. Анотація освітнього компонента:** правова компетентність майбутніх лікарів-лаборантів є ключовою якістю особистості, яка необхідна для загальної соціальної інклюзії та успішної адаптації у професійному середовищі. Формування правової компетентності випускників закладів освіти є важливою умовою для подальшої розбудови України як правової, демократичної та соціальної держави, адже тільки за цієї умови стає можливим розуміння особою механізмів реалізації своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлення цінностей громадянського суспільства, втілення принципу верховенства права. Освітній компонент «Правознавство та медичне законодавство» сприяє формуванню сукупності професійних умінь і навичок, що зумовлюють функціональну готовність вирішувати завдання правової діяльності, окрема інформаційно-інтелектуальні, прогностично-проективні, організаційно-регулятивні, виховні, рефлексивні, емоційно-вольові. Вимоги сьогодення вимагають від фахівця у галузі охорони здоров'я вміння працювати з джерелами права, нормативними документами у сфері професійної діяльності, слідкувати за оновленням правового поля, здатності аналізувати та систематизувати інформацію правового змісту для розв'язання фахових завдань.
- 6. Мета викладання освітнього компонента:** правового регулювання відносин у сфері охорони здоров'я, формування загальної та фахової правової компетентності, відпрацювання практичних вмінь і навичок змістовного аналізу та застосування норм медичного законодавства.
- 7. Компетентності відповідно до освітньої програми:**
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Навички оцінювання організації та якості надання різних видів медичної допомоги та санітарно-епідеміологічного благополуччя населення.

ФК 2. Здатність забезпечити організацію роботи в лабораторіях різного профілю та їх структурних підрозділах, застосовувати сучасні методи роботи, впроваджувати стандарти ISO.

8. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Застосовувати професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі академічного або професійного спрямування.

ПРН 3. Володіти та застосовувати знання та уміння із загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань.

ПРН 8. Надавати консультативну допомогу пов'язану з професійною діяльністю. Виконувати вимоги посадових інструкцій, самоудосконалюватись.

ПРН 10. Виявляти, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності та формувати почуття відповідальності за виконувану роботу.

ПРН 11. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

9. Статус освітнього компонента: вибіркова.**10. Пререквізити освітнього компонента:**

освітня компонента базується на вивченні таких компонент «Деонтологія в медицині та догляд за хворими», «Філософія, етика та естетика», «Латинська мова і медична термінологія», «Основи конституційного права України»; освітня компонента є підґрунтям вивчення «Лабораторні дослідження у судовій медицині», «Санітарно-гігієнічна експертиза» та закладає основи розуміння правової політики держави у сфері охорони здоров'я, передбачає застосування отриманих знань в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності, закладає основи правової та деонтологічної професійної культури, сприяє формуванню високого рівня правової свідомості та навичок правомірної поведінки.

11. Обсяг освітнього компонента: 3 кредити ЕКТС. 29 години аудиторних занять, з них – 9 годин лекцій, семінарські заняття – 20 годин, самостійна робота – 61 година.

12. Організація навчання:**Методи навчання:**

- пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод: Lecture-based learning – лекції, аудіо- та відео- матеріали, інший навчальний контент;
- репродуктивний метод: традиційні семінарські заняття;
- проблемне викладання: Problem-based learning – проблемна лекція, проблемний семінар/вебінар тощо; Brainstorming – метод «мозкового штурму»; Case-based learning – метод кейсів; методи інтерактивної візуалізації навчального матеріалу – Mindmapping (використання інтелектуальної карти уяви), Timeline (стрічка подій), Word clouds (хмара тегів);
- частково-пошуковий метод: Project-based learning – метод проєктів (підготовка презентації);
- дослідницький метод: Research-based learning – участь в науково-дослідницькій роботі, підготовка тез доповідей на конференції, наукових статей, наукових робіт для участі у конкурсах.

Зміст освітнього компонента:**Змістовий модуль 1. Загальні положення правознавства та медичного законодавства**

Тема 1. Система права України. Система та джерела медичного законодавства.

Тема 2. Права та обов'язки пацієнтів і медичних працівників.

Тема 3. Правове та організаційне забезпечення публічного адміністрування у сфері охорони здоров'я.

Змістовий модуль 2. Правове регулювання окремих видів суспільних відносин у сфері охорони здоров'я

Тема 4. Загальні засади правового регулювання господарської діяльності у сфері охорони здоров'я.

Тема 5. Державна реєстрація лікарських засобів та їх допуск до медичного застосування.

Тема 6. Законодавча регламентація профілактики та лікування інфекційних хвороб, санітарного та епідемічного благополуччя, трансплантації анатомічних матеріалів людині, донорства крові та її компонентів, проведення медико-біологічних експериментів на людях.

Тема 7. Правове регулювання обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів.

Тема 8. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері охорони здоров'я.

Тема 9. Ятрогенна патологія та її медико-правове значення. Юридична оцінка дефектів надання медичної допомоги.

13. Види та форми контролю:

Види та форми контролю:

Поточний контроль:

Контроль знань на кожному занятті (з кожної теми): усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.

Контроль змістових модулів: передбачено 2 змістових модулі. ЗМ1 включає відповіді на 10 тестових завдань та вирішення ситуаційного завдання.

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 2 необхідна наявність мінімальної кількості балів за теми (заняття) змістового модулю 1, за контроль змістового модулю 1.

Семестровий контроль:

Форма семестрового контролю: семестровий залік.

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх видів робіт та вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

14. Система оцінювання з освітнього компонента:

Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час занять:

Номер теми освітнього компонента	Максимальна кількість балів за тему	Розподіл максимальної кількості балів за тему за видами робіт	Види робіт, за які здобувач отримує бали
Змістовий модуль 1			
Тема 1.	8	4	відповідь на теоретичне питання
		2	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 2.	8	4	відповідь на теоретичне питання
		2	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 3.	8	4	відповідь на теоретичне питання
		2	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Всього балів за змістовий модуль 1:		24	
Змістовий модуль 2			
Тема 4.	8	4	відповідь на теоретичне питання
		2	вирішення ситуаційних

			завдань
		2	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 5.	8	4	відповідь на теоретичне питання
		2	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 6.	8	4	відповідь на теоретичне питання
		2	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 7.	8	4	відповідь на теоретичне питання
		2	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 8.	8	4	відповідь на теоретичне питання
		2	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 9.	8	4	відповідь на теоретичне питання
		2	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Всього балів за змістовий модуль 2:		48	
Всього балів за модуль:		72	

Вивчення освітнього компонента здобувачами вищої освіти можливе за допомогою неформальної освіти. Замість виконання видів робіт з теми освітнього компонента можуть зараховуватись такі види робіт здобувача вищої освіти:

- участь у конференціях, семінарах, «круглих столах», вебінарах тощо з теми освітнього компонента (з підготовкою есе, тез доповідей, статей, виступі з доповіддю тощо, що підтверджено програмою заходу, або тезами доповідей, або статтею, або відповідним сертифікатом);
- написання (у т.ч. у співавторстві) з теми освітнього компонента наукового дослідження у формі статті, яка опублікована у науковому фаховому виданні або такому, що індексується наукометричними базами Scopus чи Web of Science;
- виконання з теми освітнього компонента завершеного дослідження для участі у конкурсі студентських наукових робіт, що підтверджено демонстрацією оформленої належним чином роботи, програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з теми освітнього компонента (в розробці

анкетних форм, проведенні експериментальних досліджень, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Оцінювання здобувачів за видами робіт під час занять:

Види робіт, за які здобувач отримує бали	Максимальна кількість балів
відповідь на теоретичне питання (у тому числі написання реферату, підготовка презентації)	36
вирішення ситуаційних завдань	18
вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи	18
Всього балів:	72

Оцінювання під час контролю змістових модулів:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Розподіл максимальної кількості балів за контроль змістового модуля за видами робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів за контроль змістового модуля</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>		
Тестування: 10 тестових завдань (1 питання – 1 бал)	10	14
Відповідь на теоретичне питання	4	
<i>Змістовий модуль 2</i>		
Тестування: 10 тестових завдань (1 питання – 1 бал)	10	14
Відповідь на теоретичне питання	4	
<i>Всього балів за контроль змістових модулів:</i>		<i>28</i>

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти:

під час поточного контролю: 2 бали – вирішення ситуаційних завдань (тема 1-9), 4 бали – написання реферату / підготовка презентації та її захист (тема 1-9) за бажанням студента як альтернатива відповіді на теоретичне питання (один раз протягом вивчення освітнього компонента);

під час контролю змістового модуля 1: білети до змістового модуля 1 включають тестові завдання з питань, які винесені на самостійну роботу з тем 1-9;

під час контролю змістового модуля 2: білети до змістового модуля 2 включають тестові завдання з питань, які винесені на самостійну роботу з тем 1-9.

Шкала оцінювання семестрового заліку:

Зазначити, які шкали оцінювання використовуються при вивченні освітнього компонента і надати їх. При вивченні освітнього компонента застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала, недиференційована («зараховано», «не зараховано») двобальна шкала (для семестрового заліку) та рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за недиференційованою шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	

64-73	D	не зараховано
60-63	E	
35-59	FX	
1-34	F	

15. Політики освітнього компонента:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання здобувачами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітнього компонента здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітнього компонента. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітнього компонента (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітнього компонента, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ».

В рамках академічної свободи викладача замість виконання видів робіт з теми освітнього компонента можливим є зарахування неформальної освіти здобувача вищої освіти.

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього компонента:

Обов'язкова література	- Основи права та законодавства у фармації : нац. підруч. для студентів вищ. навч. закл. / А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева, О. О. Суріков та ін. ; за ред. А. А. Котвіцької. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. – 528 с. – (Національний підручник). - Фармацевтичне правознавство у схемах і таблицях : навч. посіб. для студ. Вищ. навч. закл. / А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева, О. О. Суріков та ін. – Х. : НФаУ, 2015. – 112 с.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітнього компонента	- Богомазова І. О. До питання про імплементацію Керівних принципів ВООЗ із трансплантації людських клітин, тканин і органів. <i>Медичне право</i>. 2022. № 1 (29). С. 9-19. https://medlaw-journal.com/index.php/journal/article/view/55/53 - Болдарь Г.Є. Імплементація положень Конвенції Ради Європи про підроблення медичної продукції та подібні злочини, що загрожують охороні здоров'я, у кримінальне законодавство України. <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету</i>.

	Серія «Юриспруденція». 2021. № 53. С. 101-105. URL: https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc53/20.pdf 3. Болдіжар Сандра. Еволюція четвертого покоління прав людини у сфері охорони здоров'я. <i>Підприємництво, господарство і право</i>. 2020. № 6. С. 110-116. http://www.pg-journal.kiev.ua/archive/2020/6/21.pdf 4. Мартинюк Анжела. На які пільги та компенсації мають право медичні працівники. <i>Експертус</i>. 07.03.2024. https://pro-op.com.ua/article/63-plgi-ta-kompensats-mediky 5. Медичне право : підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С.Б. Булеци; д-ра юрид. наук, доц. М.В. Менджул. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2021. 720 с. 6. Основи права: підручник / В.Д. Гапотій, О.А. Слишук.- 2-ге вид. із змінами та доп. Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2019. 882 с. 7. Розгон О. В., Устінченко А. М. Способи вирішення конфліктів у медичних правовідносинах. <i>Вісник Харківського національного університету ім. Каразіна. Серія «Право»</i>. 2016. Випуск 22. С. 123–126. 8. Сенюта І. Я. Джерела правового регулювання цивільних відносин у сфері надання медичної допомоги : монографія. Львів : Медицина і право, 2018. 414 с. 9. Сенюта І.Я. Цивільно-правове регулювання відносин у сфері надання медичної допомоги: питання теорії і практики : монографія. Львів : Медицина і право, 2018. 638 с. 10. Хоббі Ю.С. Ділова репутація лікаря: правовий аспект. <i>Правовий часопис Донбасу</i>. 2019. № 4 (69). С. 44-49. https://ljd.dnuvs.in.ua/wp-content/uploads/2022/01/6-hobbi.pdf 11. Четверте покоління прав людини: особливості правового регулювання, проблеми та перспективи розвитку в сфері охорони здоров'я : монографія / за заг. ред. : д.ю.н., проф. С. Б. Булеци; д.ю.н., доц. М. В. Менджул. Ужгород : Говерла. 2020. 444 с. 12. Chin Kyle. Top 20 Worst HIPAA Violation Cases in History. <i>UpGuard</i>. 08.08. 2023. https://www.upguard.com/blog/worst-hipaa-violation-cases 13. Bulletin on Constitutional Case-Law / European Commission for Democracy through Law (Venice Commission). Strasbourg, 2023. № 3. https://www.venice.coe.int/WebForms/pages/?p=02_02_Bulletins 14. The Doctrines and Methodology of Interpretation of the European Convention on Human Rights by the European Court of Human Rights. Prepared by Jeremy McBride. Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2021. 72 p. https://rm.coe.int/echr-eng-the-doctrines-and-methodology-of-interpretation-of-the-europe/1680a20aee
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Сайт Верховної Ради України. Законодавство України https://zakon.rada.gov.ua 2. Офіційне інтернет-представництво Президента України https://www.president.gov.ua/ 3. Сайт Кабінету Міністрів України https://www.kmu.gov.ua/ 4. Сайт Конституційного Суду України https://ccu.gov.ua/index.php 5. Сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини https://ombudsman.gov.ua/ 6. Сайт Національного фармацевтичного університету https://nuph.edu.ua/ 7. Сайт Наукової бібліотеки НФаУ http://lib.nuph.edu.ua 8. Сайт бібліотеки Конституційного Суду України https://ccu.gov.ua/storinka/biblioteka-konstytucijnogo-sudu-ukrayiny-0

	9. Журнал «Медичне право» http://medicallaw.org.ua/zhurnal-medychne-pravo/zhurnal/ 10. Сайт «Практика ЄСПЛ: Український аспект» https://www.echr.com.ua/rishennia-espl/ 11. Рішення Європейського суду з прав людини https://www.naiu.kiev.ua/pravova-prosvita/rishennya-yevropejskogo-sudu/ 12. Bulletin on Constitutional Case-Law / European Commission for Democracy through Law (Venice Commission) https://ccu.gov.ua/library/4735 13. Deshko Lyudmyla, Buletsa Sibilla. Comprehensive Reforms of the Health Care System in Different Regions of the World. <i>Med. & L.</i> 2018. V. 37. P. 683-687.
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=1531

17. Матеріально-технічне та програмне забезпечення освітнього компонента: Технічне забезпечення – комп'ютер, відеокамера, мультимедійний проектор, екран.
 Програмне забезпечення: Microsoft Word, Excel, Power Point, Acrobat rider, Google Workspace for Education Standard, ZOOM, MOODLE.